

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta

Johdanto

Ehdotuksella annettaisiin uusi valtioneuvoston asetus sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta. Samalla valtioneuvoston asetus (66/2009) kumottaisiin. Mittausasetusta (66/2009) on muutettu useaan kertaan ja säädös on annettu jo kumotun sähkömarkkinalain (386/1995) nojalla. Sääntelyyn ehdotettavat muutokset ovat siinä määrin laajoja, että asetus on katsottu paremmaksi uudistaa kokonaan tässä yhteydessä.

Uudessa asetuksessa huomioitaisiin 15 minuutin taseselvitysjakson, ns. yhden taseen malliin siirtymisen sekä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön käyttöönoton tuomat muutokset. Lisäksi asetukseen lisättäisiin uusia etäluettavia sähkön mittauslaitteistoja koskevat vaatimukset sekä säännökset varttimittauksesta. Muut muutokset olisivat pääasiassa teknisiä.

Tausta

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön tehtävistä säädetään sähkömarkkinalain (588/2013) 49 a §:ssä. Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikkö, eli ns. datahub, aloittaa toimintansa 21 päivänä helmikuuta 2022. Datahubin käyttöönotto vaikuttaa ennen kaikkea jakeluverkkojen taseselvitykseen ja sähkökaupan markkinaprosesseihin.

Euroopan unionissa on tarkoitus siirtyä lähivuosien aikana 15 minuutin taseselvitysjaksoon. Suomessa taseselvitysjakso on tällä hetkellä tunti. Unionin sääntely sisältyy sähkömarkkina-asetukseen (EU) 2019/943 ja sähköjärjestelmän tasehallintaa koskevista suuntaviivoista annettuun komission asetukseen (EU) 2017/2195. Taseselvitysjakson lyhentymisen vuoksi myös sähkön mittauksessa siirryttäisiin 15 minuutin jaotukseen, eli varttimittaukseen, vaihteittain.

Pohjoismaissa on tarkoitus siirtyä niin kutsuttuun yhden taseen malliin 1 päivänä marraskuuta 2021. Muutoksen taustalla on niin ikään sähköjärjestelmän tasehallintaa koskevista suuntaviivoista annettu komission asetus. Yksitasemallisissa taseselvitettävälle osapuolelle ei enää muodosteta erillistä tasetta sähkönkäytölle ja -toimitukselle sekä sähköntuotannolle ja -hankinnalle.

Asetukseen lisättäisiin myös uusia sähkön etämittauslaitteistoja ja tiedonsiirtojärjestelmiä

koskevat vaatimukset. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944 sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (uudelleenlaadittu) (jäljempänä sähkömarkkinadirektiivi) edellyttää jäsenvaltioilta sähkön mittaukseen ja mittausjärjestelmiin liittyen täytäntöönpanotoimia. Säädöksellä pantaisiin suurelta osin kansallisesti täytäntöön sähkömarkkinadirektiivin älykkäitä mittausjärjestelmiä ja ennen kaikkea niiden toimintoja koskevat säännökset. Ehdotetut toiminnallisuusvaatimukset perustuisivat pitkälti työ- ja elinkeinoministeriön asettaman Älyverkkotyöryhmän lokakuussa 2018 antamiin ehdotuksiin, joita on päivitetty ja tarkennettu vuosien 2019–2020 aikana työ- ja elinkeinoministeriön asiantuntijaryhmän kanssa käymien keskustelujen pohjalta. Lisäksi ehdotetut vaatimukset ovat olleet aiemmin lausuttavana keväällä 2020 ja lausuntokierroksella saadut kommentit on huomioitu jatkovalmistelussa.

Tavoitteet

Uudessa asetuksessa huomioitaisiin 15 minuutin taseselvitysjakso, varttimittaus, yksitasemalli, sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön, eli datahubin, käyttöönotto sekä uusia etäluettavia sähkön mittauslaitteistoja koskevat vaatimukset.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Myös muut kuin lausuntopyynnön vastaanottajat voivat antaa lausuntonsa valtioneuvoston asetuksen luonnoksesta.

Lausunnoissa pyydetään ottamaan kantaa asetukseen ennen kaikkea siltä osin, kuin sääntelyä muutettaisiin voimassa olevaan asetukseen (VNA 66/2009) nähden.

Uusiin etämittauslaitteistoihin liittyen pyydetään ehdotettujen vaatimusten lisäksi näkemyksiä siitä, olisiko päiväkohtaisen tai taseselvitysjaksoittaisen kumulatiivisen lukeman saaminen asiakasrajapinnasta RJ12-liittimen kautta hyödyllinen toiminto ja kuinka se vaikuttaisi mittauslaitteiston kustannuksiin.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausunto.om@om.fi.

Mikäli et halua rekisteröityä palveluun, lausunnon voi lähettää myös sähköpostitse työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon (kirjaamo@tem.fi). Lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/13509/2021.

Huomaathan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä ja/tai hankeikkunassa.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään jättämään viimeistään 8.6.2021.

Valmistelijat

Erityisasiantuntija Kanerva Sunila, puh. 0295047138, etunimi.sukunimi@tem.fi
Ylitarkastaja Tatu Pahkala

Linkit

<https://tem.fi/hankesivu?tunnus=TEM047:00/2021> - Hankeikkuna

Liitteet:

[VNA sahkontoimitusten selvityksestä ja mittauksesta_lausuntokierros.pdf](#)

[Perustelumuiatio_VNA_lausuntokierros.pdf](#)

Jakelu:

Bioenergia ry
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Fingrid Oyj
Huoltovarmuuskeskus
Kemiateollisuus ry
Kiinteistöliitto ry
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kuluttajaliitto ry
Lähienergialiitto ry
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
Metsäteollisuus ry
Omakotiliitto ry
Paikallisvoima ry
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
Suomen kaasuyhdistys ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen sähkönkäyttäjät ry
Suomen Tuulivoimayhdistys ry
Suomen yrittäjät ry
Teknologiaollisuus ry
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Huttunen Riku
TEM

Sunila Kanerva
Työ- ja elinkeinoministeriö